

Óli Jacobsen

Jonny Lamhauge: Droymdi ikki um at loypa frá

Jonny hevur brúkt sítt lív at ansa síni fullkomiliga avlamnu systir. Hetta er ein einastandandi søga um kærleika og umsorgan

2. partur

Eg helt, at eg var fødd til hesa uppgávu at passa Valentinu, sum var avlamin alt tað eg minnst. Eg kundi ikki í míni villastu fantasi farið og sagt, at nú fari eg. Hetta var tað, sum skuldi vera mín uppgáva. Eg havi eisini havt eina góða heilsu. Tað er ikki komið fyri, at eg havi verið tarnað í hesum vegna sjúku. Kanska hevur eisini verið ein meining í tí.

Børnini í húsinum minnst til, hvussu Valentina alla tíðina rópti: “Jonny, Jonny!” Eg kundi verða vakt allar tíðir á samdøggrinum. Hetta vardi í meira enn 40 ár.

Annars var hetta eitt stuttligt og gott heim. Tað vóru so nógv fólk, sum komu inn á gólvið. Tað var altíð ein skemtiligur, lættur og eisini fólkaligur tóni innanveggja. Øll vandaðu sær um orðini.

Menn gingu ofta hús úr húsi at hugna sær. Tá komu teir eisini inn higar at fáa eitt prát. Søren Jacob var skemtingarsamur maður og tí stuttligur at vitja.

Mamma gjørdist eisini sjúk

Mamma var upprunaliga sera røsk, men giktfeðurin hevði tikið henni fast. Mamma bleiv aftur sjúk, og nú var tað blóðið, sum tað var galið við. Hon fór í 1953 til Havnar á sjúkrahúsið, og tá var blóðprosentin komið niður á 28.

Dagin eftir fari eg til Havnar at vitja hana. Tá hevði hon fingið blóð um morgunin. Eg sá tá, at hon var nógv betri. Men eg mátti heim aftur, tí Signa skuldi eiga Petru, yngsta barnið. Hon kundi ikki lyfta Valentinu í teirri støðuni.

Tá eg komi oman á Trónd, mjólkarbátinum, nú stendur mammubeiggi, Garða Jákup, har, og ein kista stóð á dekkinum. Tá var tað Lisa, kona hansara, sum lá í kistuni.

Hann fortaldi tá, at hon fór suður á Landssjúkrahúsið, tí hon hevði so lágt blóðprosent. Hon fekk blóð og toldi tað ikki. Eisini fekk hon nógvan fepur.

Tað var tað sama sum, sum bagdi mammu, sum eisini hevði fingið blóð. Eg fór beint í telefonina at vita, hvussu vordið var við mammu. Tey søgdu, at hon hevði yvir 40 í fepri. Sagt var, at hetta var vanligt. Hon ernaðist og kom heim aftur.

Takkaði fyri sangin

Tað komu sum sagt nógv fólk inn til okkara. Ein dagin kom ein maður inn at heilsa uppá Valentinu.

Hann biður hana: “Syng ein sang fyri mær”. Hon var kend fyri at hava gott mál.

Tað hevði hon næstan til sín doyggjandi dag, at hon kundi skera út í syngja, eisini um náttina.

Hon spyr, hvønn sang, hon skuldi syngja. Hann svarar: “Jesus, Jesus, Jesus sigter alt mit hjertes ønske til.” Hon sang sangin, og hann var fegin um at hoyra hann aftur.

Eina aðru ferð kom ein annar maður inn. Hann sat í køkinum, og eg var inni hjá Valentinu. Hann vildi so gjarna sleppa at heilsa uppá hana. Signa kemur inn í kamarið til okkara. “Veit tú hvat Jonny, hann vil sleppa at heilsa uppá Valentinu”. Tað var í lagi. Ørindini vóru, at hann vildi sleppa at takka henni fyri sangin í skúlanum, har lestur varð lisin, áðrenn kirkjan kom. Tað var altíð Valentina, sum byrjaði sangin á hesum samkomum.

Tað kundu vera sangir sum “Nærmere min Gud til dig” ella “Jeg kunde min Jesus prise”. Hesar kundi hon syngja uttan himpr.

Tá ið gudstænasta var í útvarpinum, sum kom í 1957, fekk hon sálmað og kundi syngja

Jonny talar í gullbrúðleypinum hjá Jórún og Jóan Magnus, sonur Signu og Søren Jacob

við. Tá var hon so púra lammað og kundi ikki so frægt sum snara hývdinum.

Børnini ríkaðu lívið

Valentinu dámdi so sera væl børn. Hon elskaði at síggja tey renna um beinini á sær.

Hon lærði eisini tey eldru børnini at rokna. Hóast hon ikki kundi siga nakað av týðningi, so fekk hon kortini givið til kennar, hvat hon helt.

Hetta var alt strævið, men eg vil leggja afturat, at vit húsfolkini

arbeiddu saman alla tíðina við passingini av Valentinu.

Eg vil eisini siga, at tað vóru børnini í húsinum, sum ríkaðu lívið hjá mær. Eg metti tey mest sum sum míni egnu børn. Signa og Søren Jacob fingi fimm børn. Frá teimum eru komin ein hópur av børnum, barnabørnum og eisini langommu- og -abbabørnum umframt teirra makar. So bara hjá teimum er familjan heilt stór. Tey rokna meg øll fyri at vera gumma teirra.

Jonny, sum nú er 90 ára gomul

Mátti fáa sondu

Eina ferð mátti Valentina fara á hospitalið, tí tað fekkst einki niður í hana. Alt fór rangt, og tá hostaði hon so illa. Hetta var eini 10 ár áðrenn hon doyði.

Hetta var annars fyrstu og seinastu ferð hon kom á hospitalið aftaná ta viðgerð, hon fekk, tá ið hon gjørdist sjúk. So heilsan var annars góð.

Tá fekk eg lært at geva henni mat gjøgnum sondu. Eg gjørdi matin til við hvirlu og mataði hana gjøgnum sondina. Hetta kundi vera allur matur, enntá ræstur fiskur.

Tað gagnaði henni at fáa sondu. Hetta styrkti hana so væl. Eg fekk eina skrá við tí, eg skuldi geva henni og hvussu nógv tað skuldi vera.

Sondan var lögð gjøgnum slangu úr nösina í magan. Hetta merkti, at hon ikki merkti nakran smakk. Men tey ráddu mær til at geva henni yoghurt uttan um sondina. Tá fekk hon smakkin eisini.

Annars dámdi henni so væl at fáa lagkøku, tá ið tað var føðingardagur í húsinum. Men tað bar ikki til nú.

Nú varð skipað fyri, at Valentina fekk heimahjálpmorgun og kvøld. Men eg mátti kortini vera inni og hjálpti til at lyfta hana úr og í songina. Tað kundi heimahjálpin ikki gera einsamøll.

Eg svav inni hjá henni, so tá heimahjálpin kom, so mátti eg upp úr songini.

Eg haldi meg kunna siga, at hetta arbeiðið hjá mær var í døgndrift.

Nógv binding og seyming

Í køkinum sótu vit nógv og bundu. Valentina eygleiddi okkum í sínum stóli og taldi meskarnar alla tíðina. Eg tók eisini klæði inn at seyma fyri onnur. Hetta kundi